

Daf 87: "GREATER IS ONE WHO IS COMMANDED AND DOES, THAN ONE WHO IS NOT COMMANDED YET STILL DOES"

דף פ"ז: "גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה"

"Rabbi Hanina said, 'Greater is one who is commanded and does, than one who is not commanded yet still does.'" In other words, one who performs a *mitzvah* he is obligated to perform receives greater reward than one who performs a *mitzvah* he is not obligated to fulfill. Why is this the case?

"אמר רבי חנינא: גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה". כלומר: המקיים מצוה שהוא חייב בה, מקבל שכר רב יותר מזה שמקיים מצוה שאינו חייב בה. מדוע?

Tosafot explain that a person who is obligated to perform a *mitzvah* worries about doing so and is concerned that he might not be able to perform that *mitzvah* and fulfill his obligation. For that reason, one who is commanded and successfully fulfills a *mitzvah* merits a greater reward. **The Ran (Rabbeinu Nissim)** explained that the *yetzer hara* (evil inclination) exerts greater pressure on an obligated person to convince him not to perform the *mitzvah*. Because he must overcome a stronger *yetzer hara*, his reward is greater.

בעלי התוספות מסבירים שמיי שחייב לקיים את המצוה דואג ומצטער שמא חס וחלילה לא יצליח לקיים אותה ולא ימלא את חובתו, ולכן הוא זוכה לשכר רב יותר. הר"ן (רבינו נסים) מסביר שעל אדם שחייב במצוה היצר הרע מפעיל יותר כוח כדי לשכנע אותו שלא לקיים אותה, ולכן רב שכרו כי הוא התגבר על יצר הרע גדול יותר.

Daf 88: THE DECREES OF USHA

דף פ"ח: תקנות אושא

Usha was a place in the Galilee where Jews lived. There were certain periods during which the Great *Sanhedrin* was forced to leave Jerusalem and move to Usha. The decrees the Great *Sanhedrin* passed in Usha are called "The Decrees of Usha." The Talmud sometimes states that specific laws "were decreed in Usha."

אושא היתה מקום בגליל שהתיישבו בו יהודים, ובתקופות מסוימות הסנהדרין הגדולה גלתה מירושלים ומקום מושבה היה באושא. התקנות שנתקנו הסנהדרין הגדולה באושא, מכונות "תקנות אושא", ופעמים אחדות אנו מוצאים בתלמוד ש"באושא התקינו" כן וכך.

The *Midrash Shir Hashirim Rabbah* relates that nearly 1900 years ago, after the failure of the Bar Kochba rebellion against the Romans, the major Sages of Israel gathered together: Rabbi Yehudah, Rabbi Nechemiah, Rabbi Meir, Rabbi Yosei, Rabbi Shimon bar Yochai, Rabbi Eliezer son of Rabbi Yosei ha-Gelili and Rabbi Eliezer ben Ya'akov established a new place of Torah learning in Usha. The *Chachamim* declared that anyone who studied Torah, and those who had never studied but wanted to do so, should come to Usha to learn. Many answered this call and gathered together in Usha to study Torah.

במדרש שיר השירים רבה מסופר כי אחרי תקופת השמד שגזרו הרומאים, לפני כאלף ותשע מאות שנים, התכנסו חכמי ישראל: רבי יהודה, רבי נחמיה, רבי מאיר, רבי יוסי, רבי שמעון בן יוחאי, רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי ורבי אליעזר בן יעקב, הקימו מחדש מקום תורה באושא, והכריזו שכל מי שלמד, וגם מי שלא למד ורוצה ללמוד, יבוא לאושא ללמוד תורה וכן נתכנסו שם חכמים רבים ללמוד תורה.

Daf 89: EXEMPT FROM PAYING FOR DAMAGES

There are categories of individuals who are *patur* (exempt) from paying restitution for *nezek* (damages) they inflict upon others, despite the fact that if they were themselves harmed, others would have to pay them compensation.

Katan (a minor) – A child under bar mitzvah age is still not mature enough to be liable for the *nezek* s/he might cause, and therefore, cannot be fined for that *nezek*. It is important to note that if a child regularly runs wild and causes *nezek*, the *Beit Din* can take action so that the child stops this behavior. When he/she grows up, this sort of person is encouraged to pay for the damage s/he caused when young.

Shoteh (mentally incompetent person)
 – One who has no control over himself/herself, cannot be held accountable for his/her actions and is not required to pay *nezek*.

Eved C'na'ani (Canaanite slave) – All the money the *eved* possesses actually belongs to his master, thus he cannot pay damages. However, if the *Eved C'na'ani* is freed, he is then required to pay for damage he caused in the past.

דף פ"ט: פטור מלשלם על נזק

יש אנשים שפטורים מלשלם אף על פי שהזיקו, אך אם הזיקו אותם - חייבים לשלם להם.

קטן - ילד שעוד לא הגיע לגיל מצוות, עדין אינו בר-דעת מספיק כדי להתחייב על נזקים שהוא עושה, ולכן אי אפשר לחייב אותו בתשלום על הנזק. חשוב לציין שאם יש ילד שמזיק ומשתולל, בית הדין 'מטפלי' בו כדי שיפסיק לעשות כן. כמו כן, ראוי לקטן זה לשלם את הנזק כשהיה גדול.

שוטה - אדם שוטה, חסר דעת, שאיננו שולט בעצמו ובמעשיו אי אפשר לחייב על נזקים שעשה.

עבד כנעני - כל כסף שיש לו שיה לאדונו, ולכן הוא אינו יכול לשלם. אולם אם העבד הכנעני השתחרר - עתה חל עליו חייב לשלם על הנזקים שהוא גרם בעבר.

Daf 90: TWO SLAPS

A person who slaps another in his face is required to pay *d'mei boshet*, a penalty for having shamed or embarrassed his fellow.

Once there were two people who both slapped the face of a third individual. The two were brought quickly to the *Beit Din*, so that the court could determine whether they were responsible to pay *d'mei boshet* to the person they slapped. To their surprise, the *Beit Din* ruled that each of them was to pay a different sum of money for the shame they caused. It turned out that one of them had slapped the fellow on his face with the **palm** of his hand, while the other used the **back** of his hand. **The reason the Beit Din imposed two different fines is because the Beit Din felt that a slap from the back of the hand was more shameful and humiliating than a regular slap, because it is more dismissive and embarrassing.**

[Today, the *Beit Din* is not authorized to impose fines of *d'mei boshet*.]

דף צ"ז: שתי סטירות

אדם שפטר לחברו בפניו, חייב לשלם לו דמי בושת, שכל המביש את חברו חייב לשלם לו דמים.

מעשה בשני אנשים שפטרו לאדם אחד על פניו. שניהם הובלו לבית הדין בזריזות, כדי שהוא יקבע שעליהם לשלם דמי בושת לאדם שהם בישו בכך שהם סטרו על פניו. להפתעתם, על כל אחד מהם נפסק סכום אחר של בושת. התברר שאחד מהם סטר על פניו בכף ידו והאחר סטר על פניו בגב ידו. הסיבה היא שבית הדין סבר שסטירה עם גב היד מבזה יותר מסטירה רגילה, כי היא מזלזלת יותר ומבישת יותר.

Daf 91: VERBAL HUMILIATION OF A TALMID CHACHAM

דף צ"א: ביזוי בדיבור של תלמיד חכם

Despite the sages' determination that one who humiliates his fellow man with words alone is not responsible to pay *d'mei boshet*, there are certain instances in which verbal humiliation does result in an obligation pay financial compensation to the offended party. **One of these cases is when the injured party is a *talmid chacham* (Torah scholar) or another type of distinguished public figure.** In such cases, a special *halakhah* overrides the general rule and **mandates the payment of *d'mei boshet*, a penalty for having verbally assaulted an important figure in society.**

למרות קביעת חז"ל שהמבזה את חברו בדיבורים בלבד, אינו חייב דמי בושט, ישנם מקרים מסוימים שבהם גם ביזוי בדיבור, יגרום לחייב דמי בושט לנפגע.

אחד המקרים הללו הוא כאשר האדם המבזה הוא תלמיד חכם ואדם חשוב. במקרה כזה ישנה הלכה מיוחדת האומרת שלמרות שבדרך כלל אין מחיבים את מי שמבזה את חברו בדיבורים בלבד, אולם מכיון שמדובר בדמות חשובה כתלמיד חכם ואדם חשוב - גם ביזוי בדיבורים יגרום הטלת חיוב של דמי בושט.

Daf 92: THE IMPORTANCE OF BREAKFAST

דף צ"ב: חשיבות ארוחת הבוקר

The Talmud addresses numerous and varied issues, including concern for public health and proper nutrition. In the context of our *sugiya* (Talmudic discussion), **the rabbis spoke of the importance of eating a hearty breakfast.** They listed a range of benefits enjoyed by those who eat "*pat shacharit*" (literally, "early morning bread"). Breakfast is a meal that gives us strength for the rest of the day and improves our general health.

התלמוד עוסק בנושאים רבים ומגוונים, בהם גם הדאגה לבריאות הציבור ולתזונה נכונה. בהקשר הסוגיה שלנו, התלמוד מדבר בשבחה של ארוחת הבוקר וחשיבותה לבריאות, ומונה מעלות שונות שישנן למי שאוכל "פת שחרית" - ארוחת בוקר, אכילה שמעניקה כוח להמשך היום ולבריאות בכלל.

עוד אומר התלמוד, שהאוכל בבוקר פת שחרית ושותה מים, מונע מעצמו מחלות. לאור דברים אלו פוסק ה"שולחן ערוך" שטוב לכל אדם להתרגל לאכול פת שחרית, וכך פותב ה"טור": "ומצוה להנהיג עצמו במידה טובה והנהגה טובה לשמור בריאותו, כדי שיהיה בריא וחזק לעבודת הבורא יתעלה".

The Talmud also states **that eating "*pat shacharit*" and drinking water helps prevent a person from becoming ill.** In light of these words, the "*Shulchan Aruch*" rules it is good for every person to be accustomed to eating breakfast. Likewise, the Tur writes, "It is a *mitzvah* to adopt this good practice to stay healthy and strong in the service of our Creator."

Daf 93: THE ART OF FORGIVENESS

דף צ"ג: לְבִקֵּשׁ סְלִיחָה

The eighth chapter of *Masechet Bava Kamma*, titled, *Ha-Chovel*, (one who causes physical injury) ends on *daf* 93.

A person who inflicts physical injury on his fellow must wholeheartedly ask for forgiveness, and if he does not do so, his *aveirah* (transgression) remains. Even after the *chovel* has paid all the required fines for the *nezek* (damage) he caused the victim, the *aveirah* remains until the victim forgives him.

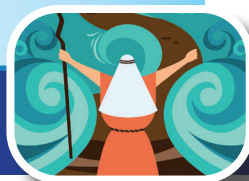
On the other hand, the *halakhah* states that the victim should forgive a *chovel* when s/he comes to ask for forgiveness. If the victim does not forgive, s/he is considered to be "cruel." We learn another *halakhah* on this *daf*: It is forbidden for a person to pray that the fellow who harmed him/her should suffer divine punishment.

אדם שחבל בחברו, חייב לבקש ממנו מחילה בפה מלא, ואם לא עשה כן נותרה בידיו עברה. גם לאחר שהחובל שילם את כל הנזקים שהוא גרם לחובל - העברה נותרת בידיו עד שהחובל ימחל לו.

מצד שני, ישנה הלכה שהחובל צריך למחול לחובל כאשר הוא בא לבקש ממנו סליחה, ואם אינו מוחל לו הרי הוא נקרא "אכזרי". בדף זה לומדים הלכה נוספת: אסור לאדם לבקש ולהתפלל שמשמים יענישו את חברו שעשה עמו רעה.

D'VAR TORAH: PARASHAT YITRO

דבר תורה: פרשת יתרו

The greatness of a leader is measured by that leader's sense of mission and their connection to the community they are destined to serve. In *Parashat Yitro*, Moshe names his son "*Gershom*" as he said, "I have been a stranger in a foreign land." This despite the fact that Moshe himself was never a stranger or enslaved in Egypt. In the beginning of his life, Moshe was raised as a prince in Pharaoh's palace. Moshe later fled to the house of Yitro, the priest of Midian, and resided there. Yet, Moshe felt the pain and suffering of his brothers in Egypt so deep ly that he chose to name his son as if he himself had been a stranger in the land of Egypt. **This is true Jewish leadership, seeing oneself as an emissary of the people, and thereby feeling and sensing all of the nation's deficiencies and challenges.**

גדלותו של מנהיג נמדדת בתחושת השליחות שלו ובחבור שלו אל הצבור אליו הוא שייך ואותו הוא מנהיג. בפרשתנו קורא משה לבנו "גרשם" על שם כן ש-"גר הייתי בארץ נכריה", וזאת למרות שהוא עצמו לעולם לא היה גר או משעבד במצרים. בתחילת חייו גדל משה כנסיך בארמונו של פרעה, ולאחר מכן הוא בכלל ברח לביתו של יתרו כהן מדין והתגורר שם. ובכל זאת, הוא כל כך הרגיש את הצער והפאב שהיו לאחיו בארץ מצרים ובוחר לקרא לבנו כאילו הוא עצמו היה גר בארץ מצרים. זוהי מנהיגות ישראלית אמיתית, הרואה את עצמה שליחה של העם שלה, ומתוך כך חשה ומרגישה את כל חסרונותיו וקשייו.